

Túrakód: V006_09 / Táv.: 47,4 km / Frissítve: 2019-01-22

Túranév: Szentesi térsége / Tizsasi homokszegély #1

Leírás:

47,4 km-es teljesítménytúránk Tizsashoz, a közelben egyedülálló homokszegélyhez visz.

Ezen túra vállalásához/teljesítéséhez kedvelni kell a kihívásokat.

Induláskor szerencsés, ha nem előz meg bennünket túlzottan az első kakasszó, és előnyünkre lesz az is, ha pihenten és némi kilométerrel a kezünkben vágunk neki az útnak.

(A túraajavaslathoz kétféle, és háromnapos változata is elérhető, mely bővebben kiegészíthető strandolással és a fellelhető látványosságok megtekintésével, valamint a napi távokból adódóan nem a teljesítménytúra kategóriába tartozik.)

Kiindulási pontunk a St. Jupát SE. Vízi telepe mellett található komplejáró (237,8 fkm), (up.: 000iep).

A Tisza folyási irányával szembe, a szentesi strand irányába induljunk el! *(A track csupán a túraútvonal műholdképen történő, valamint a nevezett-pontok terepen történő könnyebb beazonosításának célját szolgálja, nem feszesen követendő nyomvonal.)*

239 fkm-nél hagyjuk el a szentesi üdülőterületet. Innen kissé háborítatlanabb részen evezhetünk, de mire elmélyedhetnénk benne, látómezőnkbe kerül előbb a közúti, rögtön utána pedig a vasúti híd is. A kettő között található a 240 fkm-es tábla (j. part). A hidak feletti szakaszon már nyugalomra lelhetünk. A túrán célszerű követnünk a folyóvízen felfelé evezők stratégiáját; miszerint kanyarok mentén oldalt váltunk, hogy mindig a belső íven haladjunk *(így részben rövidebb a táv, részben a sodrás is csekélyebb)*. Amennyiben azonban kíváncsiságunk irányítja hajónkat, ne habozzunk azt az oldalt választani, amelyik jobban felkeltette érdeklődésünket!

Alacsony vízállás esetén a 243 fkm alatt/felett található nagy balos kanyarulatban jelentősen el kell távolodnunk a parttól, hogy ne érjen le

- - - - -

időnként evezőnk a mederfenékre. Ez a rész már a csongrádi üdülőterülethez tartozik. A Körös-torokot megpillantva még figyelemre lesz szükségünk: biztonságos távolságban kerüljük ki a hosszan elterülő és jelentősen benyúló kikötőt, és ha lehet, inkább ne szálljunk ki rá! Ez a „motorizáltaké”, jobb a békesség... ;)

Leküzdve ezt az „akadályt” szemünk elé tárul a híres körös-toroki homokpad, ahol akár egy rövid pihenőt is tarthatunk, vagy még egy mártózásra is szakíthatunk időt (243,9 fkm, úp.: 002kbp). Kikötni a nyári szezon idején a terület alsó és felső részén van lehetőségünk. Az parti büfékben a frekvenciált üdülőhelyeken szokásos gasztronómiai kínálatot találjuk. *(Ezekre az élményekre inkább a visszaút lehet alkalmasabb, mivel a korai indulás miatt még nem minden árus nyitott ki, és a zsiradék sem elég forró még ilyenkor a lángos kisütéséhez.)*

A fentebbi részen, a körforgalom mellett egy finom és iható vizű artézi kút található (úp.: 003viz), így az értékes folyadékpótlásért nem kell fizetnünk.

Ne feledkezzünk meg a felszerelésünk biztonságáról, ha eltávolodunk tőle! A partszakasz közepe körül találjuk a fémvázás Rév-kilátót (úp.: 004kilat), melyről remek panoráma nyílik a környező területekre. *(A hosszabb időigénnyel járó felfedezéseinket célszerű a visszafelé történő kikötéskor megtennünk, nehogy kicsússzunk időkeretünkéből!)*

Ha a körös-toroki homokpad alsó szakaszán álltunk meg, akkor ismét vízre szállva és tovább evezve meg kell küzdenünk a fürdőzésre kijelölt terület bójáinak megkerülésével *(a part és a bóják közti vízfelületen tilos csónakkal közlekedni, ez a fürdőzőké)*. Az üdülőterület felső szélénél egy hosszabb sarkantyú (70 m, 244,6 fkm) búvik meg a mederben, mely alacsony vízállásnál a felfutás veszélyével járhat *(ha a tracket követve átkelünk a túlsó oldalra, nem kerülünk a kőgát fogságába)*.

Elérve a Csongrádot és Csépat összekötő pontonhíd alatti komplejárót (247,2 fkm, úp.: 005kbp), lehetőségünk nyílik ismét egy kicsit kiszállni, esetleg megmártózni, azonban legyünk óvatosak! Ez nem strand! Szolidan, körültekintően hűtsünk, frissüljünk!

- - - - -

- - - - -

Ebből a szögből a pontonhíd szerkezetét is alaposan szemügyre tudjuk venni. A híd mai külsejét 1957-ben nyerte el, de az első építmény már 1896-ban összekötötte a várost a nagyréti termőterületekkel.

Jöjjön most az áttevésés alatta! A meder közepén található pontonközben lehet sportcélú hajókkal átkelni. Ezt egy „SPORT” feliratú tábla (úp.: 006info) jelzi! (Méletesebb vízi jármű érkezése esetén a hidászok a híd egy 53,6 méteres szakaszát kishajóval félrevontatják az átkelés lebonyolítása érdekében, ami nagyjából negyed órát vesz igénybe.) Amennyiben több hajóból álló flottával túrázunk, az áttevésésnél egyesével menjünk, és tartsuk meg egymástól a biztonságos távolságot! A híd alatt a folyás kissé ferde, nem merőleges a szerkezetre, ezért ez fokozott figyelmet igényel!

Átérve a pontonhíd alatt ne akarjunk egyből a partszegélyre menni, laposszögben térjünk ki a meder szélére, hogy ne kockáztassuk az esetleges alásodródást! (Az Alsó-Tisza egyetlen - általam jelentősnek tartott - veszélyforrása a parthoz rögzített műtárgyak alá történő besodródás.) A tracket követve biztonságos helyen haladhatunk.

Tovább lapátolva felfelé a jobb part mentén, több rövid sarkantyúval is szembekerülünk, melyek alacsony vízállásnál figyelmet igényelnek. Figyeljük a vízfelszín fodrozódásainak árulkodó jeleit!

A 250,1 fkm-nél - a vízíg lenyúló telkek kezdete, a mólók hosszan elnyúló sora előtt - a Tisza egyik legkiterjedtebb partvédelmi kövezése található a víz felszíne alatt/felett (vízállás függvényében). Ha a tracket követjük, akkor behúzódva a sodorvonalba kockázatmentesen, a felfutás veszélye nélkül kerülhetjük ki a terméskő sarkantyúk hálózatát.

Ismét a part mellé érve a stégek kerülgetése szükséges, melyeken gyakran horgászok lesik a pecabot végének rezdüléseit.

A 252,9 fkm-nél elhaladunk az egykori révátkelő mellett, de erről már csak a parton, a fák között fellelhető révészház árulkodik, lentről a vízről észrevehetetlen. Kissé odébb (253,7 fkm) kicsiny homokszegély kínál lehetőséget kiszállásos pihenőre.

Egy nagyobb öböl következik, mely a vizet is alaposan megforgatja, így

- - - - -

- - - - -

egy rövid szakaszon segítségünkre lehet a haladásban. Elhagyva a Bokrosi-csatorna torkolatát hirtelen kerül látómezőnkbe a 254,9 fkm-nél található homokpart. Itt közepes vízállás esetén is homokra tudunk kiszállni, lehetőség van pihenni, fürdőzni (úp.: 007kbp).

Tovább evezvén az éles kanyarulat felett egy rövid szakaszon egy gyakran zakatoló szivattyú törheti meg fülünk békéjét. (A közeli halastavat látja el vízzel.) Odébb, a másik oldalon, egykori vízkivételi mű maradványaira lehet figyelmes a túrázó. Mára már csak a vízbe futó két cső, valamint a partszegélyen kallódó téglák árulkodnak a hely múltjáról.

Az „S” kanyarulat felett a folyó jobb partján kormoránok és kedvelt szomszédjaik, szürke gémekek tanyáznak, telepesen. (Ezen a részen széles és holtágakkal szabdaltszerű területi életteret találtak maguknak.)

Ha életciklusuk azon szakában érkezünk, mikor nyüzsgő élet zajlik fészkeik körül, hangos rikácsolásuk biztos felkelti figyelmünket, fáradságunk miatti esetleges „tompultságunk” ellenére is. Leküzdve az előttünk hosszabban belátható szakaszt, az élesebb kanyarulat után a 260,5 fkm-nél már megpillanthatjuk a fordulópontunknak választott homokszegélyt (úp.: 001ford).

A nyomvonal, a part alsó részéig vezet. Javaslom, hogy ezen a szakaszon kössünk ki! Kíváncsiságunk, fáradságunk és időnk mértékétől függően gyalog derítsük fel a fentebbi partszakaszt, hisz még haza is kell eveznünk. Nem biztos, hogy végig célszerű bejárnunk, mert kedvező vízállás esetén majd kettő kilométeren keresztül sétálgathatunk rajta.

Visszaindulván végre élvezhetjük eddigi küzdelmünk „gyümölcsét”:

tegyük félre az evezőket és időnként adjuk át magunkat a gravitációnak, éljük meg a tiszai „csorgás” megnyugtató élményét!

A visszaúton is vár ránk néhány látványosság, ki-ki érdeklődése és rendelkezésre álló ideje függvényében dönthet megtekintésükről.

A 249,6 fkm-nél a bal parton az Ellés Monostor romja kínálkozik (úp.: 009latv). Ehhez 008kbp útpontnál kel kiszállnunk és a V006o072

elnevezésű tracket követve 325 métert sétálnunk. Az út egyetlen kihívása a partszegélyen történő feljutás. (Az Ellés Monostorról a helyszínen is találunk több turisztikai információs táblát.)

- - - - -

- - - - -

Megélve a hely múltját és szellemét, térjünk vissza a mába hajóinkhoz! A Pontonhídnál lefelé haladva is elővigyázatosnak kell lennünk, hisz a sodrás feltartóztatatlanul visz bennünket a híd irányába. Vízi járművünk kormányozhatóságának érdekében őrizzünk meg némi sebességet a vízhez viszonyítva!

Leérve a 246,2 fkm-ig igazi unikumra lelhet az erre fogékony túrázó: a város felőli oldalon a vízmércénél (úp.: 009latv, track: V006o073) megszemlélhetjük az 1887-ben telepített vízszintmérő egy részét, valamint az ekkor épített lépcsőt és a mellette lapuló emléktáblát (+440 cm szinttel egyvonalban).

A Körös-torokban strandolhatunk kedvünk szerint, valamint - belépő ellenében - megnézhetjük a korábban már említett Rév-kilátót is (úp.: 004kilat).

Pancsolásunk, nézelődésünk végeztével „tengerre”!

Lefelé haladva ismét átadhatjuk magunkat a „csorgás” nyújtotta élménynek, de ezt valamivel lejjebb a nyugodtabb, csendesebb szakaszon az igazi megtenni.

A szentesi strandot elérvén (238,6 fkm) ismét kiköthetünk.

Főszében a part bójákon kívüli alsó vagy felső részét válasszuk, a bóják és a part közötti vízfelület a fürdőzőké! A fák alatti árnyékos területen iható vizű artézi kutat (úp.: 011viz), kis játszóteret, különféle sportokra alkalmas pályákat és eszközöket (kosárlabda, lábtenisz, asztali tenisz, strandfoci) találunk, a szezon ideje alatt pedig a büfék és a mosdók is üzemelnek.

Utunk utolsó szakasza mindössze néhány száz méter, hiszen ismét hajóba szállva gyorsan megérkezünk kiindulási pontunkra, mely kiszállási helyünk is egyben.

Feldolgozták: Erdélyszky Szilvia, (B)

*Tapasztalataidat, élményeidet örömmel fogadjuk!
(Fotó és videó anyagokat is várunk.)*

- - - - -